

Ang Basahon ni Daniel - Numero Kwarenta y Ocho

Pagpadayag sa Tagna: Ang Kahamili sa Panan-awon ni Habakkuk, sa Duha ka mga Talaan, ug sa Tinago sa Kanunayng Halad sa Paghubad sa Biblia

Jeff Pippenger

2024-01-12

Ang pag-uswag sa kahibalo nga gisimbolo sa panan-awon sa Suba sa Ulai mao ang sa katapusan gisulat diha sa duha ka papan ni Habakkuk.

“Nasumpay sa mga tagna nga ilang giisip nga nagapahinungod sa panahon sa ikaduhang pag-anhi mao ang mga pagtulon-an nga pinasibo ilabi na sa ilang kahimtang sa kawalay-kasigurohan ug pagpaabut nga may kabalaka, ug nga nagdasig kanila sa mapailubon nga paghulat diha sa pagtoo nga ang karon mangitngit sa ilang pagsabot igapahimong tin-aw sa takdang panahon.

“Lakip sa maong mga tagna mao kadto sa Habakkuk 2:1–4: ‘Motindog ako sa ibabaw sa akong bantayanan, ug mopahimutang ako sa akong kaugalingon sa ibabaw sa torre, ug motutok ako aron makita kon unsay igasulti Niya kanako, ug unsay akong itubag sa diha nga pagabadlongon ako. Ug ang Ginoo mitubag kanako, ug miingon, Isulat ang panan-awon, ug himoa kini nga matin-aw sa ibabaw sa mga papan, aron ang magabasa niini makadalagan. Kay ang panan-awon alang pa sa natudlong panahon, apan sa katapusan kini mosulti, ug dili mamakak: bisan pa kon kini malangan, hulata kini; kay sa pagkatinuod moabot kini, dili kini malangan. Ania karon, ang iyang kalag nga mapahitas-on dili matarong diha kaniya: apan ang matarong mabuhi pinaagi sa iyang pagtuo.’”

“Sa sayo pa nga niadtong 1842 ang giya nga gihatag diha sa maong tagna sa ‘isulat ang panan-awon, ug himoa kini nga dayag sa ibabaw sa mga papan, aron ang magabasa niini makadalagan’ nakapadasig kang Charles Fitch sa pag-andam ug usa ka tsart nga tagnaon aron ipatin-aw ang mga panan-awon ni Daniel ug sa Pinadayag. Ang pagmantala niini nga tsart giisip nga katumanan sa sugo nga gihatag pinaagi kang Habakkuk. Walay bisan kinsa, hinoon, niadtong panahona nakamatikod nga ang usa ka makita nga pagkalangan sa katumanan sa panan-awon—usa ka panahon sa paglangay—gipakita sa maong mao rang tagna. Human sa kapakyasan, kining Kasulatan nakita nga hilabihan ka mahinungdanon: ‘Kay ang panan-awon alang pa sa gitakda nga panahon, apan sa katapusan kini mosulti, ug dili magbakak: bisan pa kon kini maglangan, hulata kini; kay kini moabut gayud, kini dili maglangan.... Apan ang matarung mabuhi pinaagi sa iyang pagtuo.’ The Great Controversy, 391, 392.”

Ang duha ka tapyas ni Habakkuk maoy sa profetikanhong paagi duha ka mga saksi. Sumala sa Kasulatan, ang duha ka mga saksi pagahiusahon aron mapalig-on ang kamatuoran.

Apan kon dili siya maminaw kanimo, dad-a uban kanimo ang usa o duha pa, aron pinaagi sa baba sa duha o tulo ka mga saksi ang matag pulong mapalig-on. Mateo 18:16.

Sa diha nga ang duha ka lamesa ni Habakkuk (ang 1843 ug 1850 nga mga pioneer charts) ipatong ang usa sa usa, ilang gipamatud-an ang mga kamatuoran nga mao ang mga hiyas sa damgo ni Miller. Ang sayop sa 1843, nga gihulagway sa unang lamesa, sa diha nga ipatong kini sa ikaduhang lamesa, nagpahimutang sa panahon sa paglangan sa panan-awon. Si Miller (ang simbolikong magbalantay nianang kasaysayan) nangutana kon unsa ang iyang igaingon sa panahon sa pakiglalis sa iyang kasaysayan.

Motindog ako sa akong bantayanan, ug mopahimutang ako sa ibabaw sa torre, ug magbantay ako aron makita kon unsay iyang igasulti kanako, ug kon unsay akong itubag sa diha nga ako pagabadlongon. Habakkuk 2:1.

Gimandoan sa Ginoo si Miller nga isulat ang panan-awon, ug sa iyang damgo iyang gibutang ang kaha nga naglangkob sa panan-awon ibabaw sa usa ka lamesa sa tunga sa iyang lawak.

Ug mitubag kanako ang Ginoo, ug miingon: Isulat ang panan-awon, ug himoa kini nga dayag ibabaw sa mga papan, aron ang magabasa niini makadalagan. Habakkuk 2:2.

Ang mga lamesa dayon nagpakilala sa panahon sa paglangan ug sa unang kapakyasan.

Kay ang panan-awon alang pa sa tinudlong panahon, apan sa katapusan kini mosulti, ug dili magbakak: bisan pa kon kini malangan, hulata kini; kay sa pagkatinuod moabot kini, dili kini malangan. Habakkuk 2:3.

Ang tulo-ka-lakang nga proseso sa pagsulay nga namugna pinaagi sa pagdugang sa kahibalo (ang mga hiyas ni Miller) dayon gihulagway.

Tan-awa, ang iyang kalag nga mapahitas-on dili matarong diha kaniya; apan ang matarong mabuhi pinaagi sa iyang pagtuo. Habakkuk 2:4.

Ang duha ka hut-ong sa mga magsisimba ikapadayag pinaagi sa proseso sa pagsulay sa Daniel kapitulo dose.

Ug siya miingon, Lumakaw ka sa imong dalan, Daniel: kay ang mga pulong tinakpan ug pinatikan hangtud sa panahon sa katapusan. Daghan ang pagaputlion, ug pagapapution, ug pagasulayan; apan ang mga daotan magapadayon sa pagkadaotan: ug walay bisan kinsa sa mga daotan ang makasabut; apan ang mga manggialamon makasabut. Daniel 12:9, 10.

Ang mga manggialamon sa Daniel mao ang mga manggialamong ulay sa Mateo 25 nga gipakamatarong pinaagi sa pagtuo, ug ang mga daotan mao ang mga buang nga ulay nga gipatuboy sa garbo. Sa kataposan sa damgo ni Miller, ang mga mutya nagrepresentar sa lana diha sa sambingay sa napulo ka ulay, nga mao ang mensahe.

“Ang Dios mapasipalahanon kon dili nato dawaton ang mga pagpahibalo nga Iyang gipadala kanato. Sa ingon niini atong gisalikway ang bulawanong lana nga Iyang ibubo unta ngadto sa atong mga kalag aron ikapaambit ngadto kanila nga anaa sa kangitngit. Sa dihang moabot ang tawag, ‘Ania karon, ang pamanhonon nagaanhi; panggula kamo sa pagsugat kaniya,’ kadtong wala makadawat sa balaang lana, nga wala mag-atiman sa grasya ni Cristo diha sa ilang mga kasingkasing, makakaplag, sama sa mga buang nga ulay, nga sila dili andam sa pagsugat sa

ilang Ginoo. Wala silay gahum diha sa ilang kaugalingon sa pag-angkon sa lana, ug ang ilang mga kinabuhi nangagun-ob.” Review and Herald, July 20, 1897.

Ang kahayag sa mga hiyas ni Miller sa ulahing mga adlaw mosidlak ug napulo ka pilo nga mas hayag, ug ang numero nga napulo ug ang kahayag parehong mga simbolo sa usa ka pagsulay. Sa ulahing mga adlaw, nga gilarawan sa katapusan sa damgo ni Miller, ang kahayag sa kamatuoran nga gihulagway diha sa mga papan ni Habakkuk nagamugna ug usa ka mensahe sa pagsulay, nga sa sambingay sa napulo ka mga ulay gihulagway ingon nga mensahe sa Tunga sa Gabii nga Singgit. Kana nga proseso sa pagsulay usa ka pagbalikbalik sa proseso sa pagsulay sa kasaysayan sa mga Millerita, kay ang sambingay sa napulo ka mga ulay pagausbong gayud hangtod sa labing tukma nga letra sa ulahing mga adlaw.

“Ako sa kanunayng gipasubay ngadto sa sambingay mahitungod sa napulo ka mga ulay, nga lima kanila maalamon, ug lima buang. Kini nga sambingay natuman na ug pagatumanon pa gayud sumala sa matag letra, kay kini may pinasahi nga pag-aplikar alang niining panahona, ug, sama sa mensahe sa ikatulong manulonda, natuman na ug magpadayon nga mahimong kamatuoran alang niining panahona hangtod sa katapusan sa panahon.” Review and Herald, Agosto 19, 1890.

Ang napulo mao ang simbolo sa usa ka pagsulay, ug sa katapusan sa napulo ka adlaw si Daniel ug ang tulo ka mga takus tan-awon nga labaw ka matahum ug mas tambok kay sa mga nagakaon sa pagkaon sa Babilonia. Ang mapahitas-on nga girepresentahan diha sa Habakkuk nga nagkinabuhi pinaagi sa pagpalabi sa kaugalingon, dili pinaagi sa pagtoo, nagpalambo sa kinaiya sa Babilonia. Sa kasaysayan sa mga Millerite sila nahimong mga anak nga babaye sa Babilonia, ug diha sa Habakkuk ang mga propetikong kinaiyahan sa kapapahan maoy gigamit sa pag-ila sa kinaiya niadtong mipili nga dili magkinabuhi pinaagi sa pagtoo.

Tan-awa, ang iyang kalag nga mapahitas-on dili matarong diha kaniya; apan ang matarong mabuhi pinaagi sa iyang pagtoo. Oo usab, tungod kay siya makalapas pinaagi sa bino, siya usa ka mapahitas-ong tawo, ug dili magpabilin sa balay, nga nagpadaku sa iyang tinguha sama sa Sheol, ug sama sa kamatayon, ug dili matagbaw, kondili nagtigom ngadto kaniya sa tanang kanasoran, ug nagtapok ngadto kaniya sa tanang katawohan: Dili ba silang tanan mopatugbaw ug sambingay batok kaniya, ug usa ka mabiyabiyon nga hulubaton batok kaniya, ug magaingon, Alaut kaniya nga nagpadugang niadtong dili iya! hangtud anus-a? ug kaniya nga nagapas-an sa iyang kaugalingon sa mabaga nga yuta! Dili ba motindog sa kalit kadtong mopaak kanimo, ug momata kadtong magasamok kanimo, ug ikaw mahimo nga mga inagaw alang kanila? Tungod kay ikaw nagpangilog sa daghang mga nasod, ang tanang salin sa mga katawohan mangilog kanimo; tungod sa dugo sa mga tawo, ug tungod sa pagkamalupigon sa yuta, sa siyudad, ug sa tanang nagpuyo niini. Habakkuk 2:4–8.

Ang proseso sa pagsulay nga gidala ibabaw sa mga ulay sa Mateo 25 nagmugna ug usa ka matang sa mga magsisimba nga nakapalambo sa kinaiya sa hari sa amihanan (ang kapapahan), nga mao usab ang gahum nga “nangalaglag sa daghang mga nasod.” Ang kapapahan maoy gahum nga sa kalit pagapaakon, maingon nga si Jezebel gikaon sa mga iro.

Mao kini ang giingon sa Ginoo: Ania karon, usa ka katawhan moanhi gikan sa yuta sa amihanan, ug usa ka dakung nasod pagapukawon gikan sa mga daplin sa yuta. Sila modakop sa pana ug bangkaw; mabangis sila, ug walay kalooy; ang ilang tingog modahunog sama sa dagat; ug sila managkabayo, hinan-ay ingon sa mga tawo alang sa gubat batok kanimo, O anak nga babaye sa Zion. Nadungog namo ang kabantug mahitungod niini: ang among mga kamot nangaluya; ang kasakit midakop kanamo, ug ang kasakitan, ingon sa usa ka babayeng nagaanak. Ayaw paggula ngadto sa kapatagan, ni paglakaw sa dalan; kay ang pinuti sa kaaway ug ang kahadlok anaa sa tanang dapit. O anak nga babaye sa akong katawhan, baksi ang imong kaugalingon sa sako, ug lumugdang ka sa mga abo: paghimo ug pagminatay, ingon sa alang sa bugtong anak nga lalake, labing mapait nga pagbalata; kay ang maglalaglag moabut sa kalit ibabaw kanato. Jeremias 6:22–26.

Ang duha ka mga hut-ong ni Habakkuk mao kadtong mga gipakamatarung pinaagi sa pagtoo, ug kadtong mikaon ug miinom sa mga doktrina sa Babilonia. Kadtong anaa sa ulahing mga adlaw sa damgo ni Miller nga girepresentahan ingon nga mga ulay, mahimo nga mapalambo nila ang kinaiya ni Cristo, ug sa ingon madawat nila ang timri sa Dios, o mapalambo nila ang kinaiya sa pagka-papa ug madawat ang marka sa mananap.

“Miabot na ang panahon aron ang tinuod nga kahayag modan-ag taliwala sa moral nga kangitngit. Ang mensahe sa ikatulong manulonda gipadala ngadto sa kalibutan, nga nagpasidaan sa mga tawo batok sa pagdawat sa marka sa mananap o sa iyang larawan sa ilang mga agtang o sa ilang mga kamot. Ang pagdawat niini nga marka nagakahulogan sa pag-abot sa mao rang paghukom nga gihimo sa mananap, ug sa pagpasiugda sa mao rang mga ideya, sa dayag nga pagsupak sa pulong sa Dios. Mahitungod sa tanan nga modawat niini nga marka, nagaingon ang Dios, ‘Ang maong usa magainom usab sa bino sa kapungot sa Dios, nga gibubo nga walay sagol ngadto sa kopa sa iyang kaligutgut; ug siya pagasakiton pinaagi sa kalayo ug asupre sa atubangan sa mga balaang manulonda, ug sa atubangan sa Cordero.’” Review and Herald, Hulyo 13, 1897.

Ang mga ulay nga moinom sa vino sa Babilonya sa katapusan moinom sa vino sa kapungot sa Dios. Diha sa Isaias, ang mga palahubog sa Ephraim nagapadayag sa ilang binuta nga pagkahubog pinaagi sa pagbalit-ad sa mga butang, ug kana nga binuhatan pagailhon ingon nga “lapok sa magkokolon.”

Ang pag-ila sa “ang inadlaw-adlaw” ingon nga usa ka simbolo ni Cristo nagbaliskad sa kamatuoran bahin sa “ang inadlaw-adlaw,” kay ang “ang inadlaw-adlaw” usa ka satanikong simbolo. Ang pag-ila ni Miller sa “ang inadlaw-adlaw” ingon nga paganismo tin-awng girepresentar diha sa mga lamesa ni Habakkuk. Ang pagkadiskobre ni Miller sa teksto diha sa Thessalonians, nga nagtugot kaniya sa pagsabut nga ang paganismo mao ang “gikuha,” aron ikapadayag sa “tawo sa sala” nga nagalingkod sa templo sa Dios, mao ang nag-unang kamatuoran nga makita diha sa Ikaduhang Thessalonians, kapitulo dos.

“Mipadayon ako sa pagbasa, ug wala akoy makita nga laing kahimtang diin kini [ang adlaw-adlaw] makita gawas sa Daniel. Dayon ako [pinaagi sa tabang sa usa ka concordance] mikuha niadtong mga pulonga nga nagbarog nga may kalabutan niini, ‘kuhaon;’ iyang kuhaon

ang adlaw-adlaw; ‘gikan sa panahon nga ang adlaw-adlaw pagakuhaon,’ ug uban pa. Mipadayon ako sa pagbasa, ug naghunahuna ako nga tingali walay kahayag nga makita sa teksto; sa kataposan nahiabot ako sa 2 Tesalonica 2:7, 8. ‘Kay ang tinago sa kasal-anan nagapadayon na sa pagbuhat; apan ang nagapugong karon magapugong hangtod nga siya mapahawa sa dalan, ug unya ang dautan igapadayag,’ ug uban pa. Ug sa pag-abot ko nianang tekstoha, O, pagkahayag ug pagkamahimayaon sa kamatuoran nga mipakita! Anaa ra diay kini! Mao kana ang adlaw-adlaw! Karon, unsa man ang buot ipasabot ni Pablo sa ‘ang nagapugong karon,’ o nagababag? Pinaagi sa ‘tawo sa sala,’ ug sa ‘dautan,’ ang kapapahan maoy gipasabot. Aw, unsa man ang nagababag aron ang kapapahan dili mapadayag? Ngano, mao kana ang Paganismo; busa, ‘ang adlaw-adlaw’ kinahanglan magpasabot ug Paganismo.’—William Miller, Second Advent Manual, panid 66.” Advent Review and Sabbath Herald, Enero 6, 1853.

Ang kahulogan sa “ang adlaw-adlaw” diha sa Thessalonians, nga nadiskobrehan ni Miller, mao ang nag-unang kamatuoran sa maong teksto. Sa dihang giila ni Pablo kadtong wala mahigugma sa kamatuoran, ug nga tungod niana makadawat ug kusog nga paglimbong, sa pagkatinuod iyang giila ang pagdumot sa kamatuoran sa kinatibuk-ang kahulogan; apan ang kamatuoran nga tuwirang gihisgotan sa maong teksto mao ang kamatuoran nga “ang adlaw-adlaw” nagrepresentar sa paganong Roma.

Ang suga sa lawas mao ang mata: busa kon ang imong mata matarong, ang tibook mong lawas mapuno sa kahayag. Apan kon ang imong mata dautan, ang tibook mong lawas mapuno sa kangitngit. Busa kon ang kahayag nga anaa kanimo kangitngit man, pagkadaku gayud niana nga kangitngit! Walay tawo nga makaalagad sa duha ka agalon: kay mahimo nga dumtan niya ang usa, ug higugmaon ang usa; o kaya motuman siya sa usa, ug tamayon ang usa. Dili kamo makaalagad sa Dios ug sa bahandi. Mateo 6:22–24.

Adunay lamang gugma alang sa kamatuoran, o pagdumot sa kamatuoran. Walay tunga-tungang dapit. Ang kusog nga paglimbong nga moabut ibabaw sa mga buang nga ulay sa Mateo baynte-singko nagasukad sa ilang pagsalikway sa kahayag sa mga mutya ni Miller nga nagrepresentar sa katapusang pagsulay. Ang katapusang pagsulay sa karaang Israel mao ang ilang ikapulong pagsulay, ug ang mga mutya ni Miller nagadan-ag nga napulo ka pilo nga mas hayag sa katapusang mga adlaw. Ang simbolo sa pagsalikway sa mga mutya ni Miller mao ang “the daily,” nga gibali-baliktad sa mga hubog sa Ephraim sa ikatulong kaliwatan sa Adventismo. Ang “the daily” usa ka satanikong simbolo sa paganismo. Ang mga hubog nagpaila ug peke nga mutya, nga ilang gidala gikan sa apostatang Protestante nga nagaila sa “the daily” ingon nga simbolo ni Cristo.

Ang pagsabot ni Miller sa iyang mga mutya may mga utlanan tungod sa kasaysayan diin siya gipatindog. Nagtuo nga ang Ikaduhang Pag-anhi mao ang sunod nga hitabo sa tagna, ang makamatay nga samad sa kapapahan niadtong 1798, mahimo lamang magrepresentar sa ikaupat ug katapusang yutan-ong gingharian sa Daniel dos. May mga utlanan usab si Miller sa iyang pagsabot sa “ang inadlaw,” kay ang iyang pagpamatuod mao nga pinaagi sa pagpadayag siya gidala ngadto sa usa ka piho nga paagi sa pagtuon, diin iyang gipahayag nga gigamit niya ang iyang Biblia, ang Cruden’s Concordance ug nagbasa og pipila ka mga mantalaan. Ang iyang paghukom sa pagtuon

nianang paagiha misulod lamang sa iyang hunahuna.

“Sulod sa napulog-duha ka tuig nga ako usa ka deista, gibasa ko ang tanang mga kasaysayan nga akong makaplagan; apan karon gihigugma ko ang Biblia. Nagtudlo kini mahitungod kang Jesus! Apan sa gihapon, daghan pa kaayo sa Biblia ang ngitngit alang kanako. Niadtong 1818 o 19, samtang nakig-estorya ako sa usa ka higala nga akong gibisita, ug nga nakaila ug nakadungog kanako sa akong pagsulti sa dihang deista pa ako, nangutana siya, sa usa ka mahinungdanon kaayo nga paagi, ‘Unsa man ang imong hunahuna mahitungod niining tekstoha, ug nianang tekstoha?’ nga nagtumong sa karaang mga teksto nga akong gisupak sa dihang deista pa ako. Nasabtan ko kon unsa ang iyang tuyo, ug mitubag ako—Kon hatagan mo ako ug panahon, isulti ko kanimo ang kahulogan nila. ‘Pila ka dugay nga panahon ang imong gikinahanglan?’ Wala ako mahibalo, apan isulti ko kini kanimo, mitubag ako, kay dili ako makatuo nga ang Dios mihatag ug usa ka pinadayag nga dili masabtan. Unya nakahukom ako sa pagtuon sa akong Biblia, nga nagatoo nga akong mahibaloan kon unsa ang gipasabot sa Espiritu Santo. Apan sa diha-diha nga naporma ko kining tinguhaa, miabot kanako ang hunahuna—‘Pananglit makakaplag ka ug usa ka pahayag nga dili nimo masabtan, unsa may imong buhaton?’ Unya misulod sa akong hunahuna kining paagi sa pagtuon sa Biblia:—Kuhaon ko ang mga pulong sa maong mga pahayag, ug subayon ko kini latas sa tibuk Biblia, ug niining paagiha mahibaloan ko ang ilang kahulogan. Anaa kanako ang Cruden’s Concordance, nga sa akong paghunahuna mao ang labing maayo sa kalibotan; busa gikuha ko kana ug ang akong Biblia, ug milingkod sa akong lamesa, ug wala nay lain nga gibasa, gawas gamayng mga mantalaan, kay determinado ako nga mahibaloan kon unsa ang gipasabot sa akong Biblia. Apollos Hale, *The Second Advent Manual*, 65.”

Ang mga mutya ni Miller wala lamang hiilhi pinaagi sa iyang pamaagi sa pagtuon, kondili usab pinaagi sa direktang pagpadayag gikan sa Dios.

“Gipadala sa Dios ang Iyang manulonda aron molihok ibabaw sa kasingkasing sa usa ka mag-uuma nga wala motuo sa Biblia, aron sa paggiya kaniya sa pagsusi sa mga tagna. Ang mga manulonda sa Dios sa makadaghan mibisita niadtong pinili, aron sa paggiya sa iyang hunahuna ug sa pag-abli sa iyang pagsabot sa mga tagna nga dugay nang mangitngit alang sa katawhan sa Dios. Ang sinugdanan sa kadena sa kamatuoran gihatag kaniya, ug siya gipadayon sa pagpangita sa sumpay human sa sumpay, hangtod nga mitan-aw siya uban sa katingala ug pagdayeg sa Pulong sa Dios. Didto nakita niya ang hingpit nga kadena sa kamatuoran. Kana nga Pulong nga iyang giisip kaniadto nga dili dinasig, karon mibukas sa atubangan sa iyang panan-aw sa iyang katahum ug himaya. Iyang nakita nga ang usa ka bahin sa Kasulatan nagpatin-aw sa laing bahin, ug sa dihang ang usa ka teksto sirado sa iyang pagsabot, nakakaplag siya sa laing bahin sa Pulong niana nga nagpatin-aw niini. Iyang giisip ang balaang Pulong sa Dios uban sa kalipay ug sa labing halalum nga pagtahod ug balaang kahadlok.”
Early Writings, 230.

Sa dihang si Sister White nag-ingon nga “God sent His angel” ngadto kang Miller, kini nagpakaila nga si Gabriel mao ang manulonda nga gipadala ngadto kang Miller, kay ang “His angel” usa ka katawagan nga giila kang Gabriel.

“Ang mga pulong sa manulonda, ‘Ako si Gabriel, nga nagatindog sa atubangan sa Dios,’ nagapakita nga siya nagkupot ug usa ka kahimtang sa hataas nga dungog diha sa langitnong mga sawang. Sa dihang mianhi siya uban ang usa ka mensahe ngadto kang Daniel, siya miingon, ‘Walay bisan usa nga nagatindog uban kanako niining mga butanga, kondili si Miguel [Cristo] nga inyong Prinsipe.’ Daniel 10:21. Mahitungod kang Gabriel, ang Manluluwas nagaingon diha sa Pinadayag, nga ‘Iyang gipadala kini ug gipaila pinaagi sa Iyang manulonda ngadto sa Iyang alagad nga si Juan.’ Pinadayag 1:1.” *The Desire of Ages*, 99.

Si Gabriel ug ang ubang mga manulonda gipadala aron mogiya sa hunahuna ni Miller ug “moabli sa iyang pagsabot sa mga tagna nga sa kanunay mangitngit alang sa katawohan sa Dios.” Ang iyang mensahe wala lamang mapalambo pinaagi sa iyang pamaagi sa pagtuon, kondili pinaagi usab sa balaang pagpadayag. Ang mismong pamaagi nga iyang gigamit sa pagtuon sa Biblia miabut sa iyang hunahuna. Sa diha nga ang Dios magdala sa kamatuoran ngadto sa atong hunahuna, kini balaang pagpadayag, ingon nga supak sa pag-abot sa kamatuoran pinaagi sa proseso sa husto nga pagbahinbahin sa Biblia. Gibuhat ni Miller ang duha, apan ang balaang pagpadayag kinahanglan nga kabahin sa paagi diin si Miller miabut sa pagsabot sa hilisgutan sa “ang adlaw-adlaw.”

Si Miller dili unta makaila sa pag-usab-usab sa gender sa Daniel kapitulo otso, bersikulo nuwebe hangtod dose, kay ang iya lamang mao ang Biblia ug usa ka concordance nga walay bisan unsang kasayuran mahitungod sa mga pinulongang biblikal. Dili unta niya makita ang kalainan tali sa “sur” ug “rum” nga silang duha gihubad nga “take away.” Dili unta niya makita ang kalainan tali sa “miqdash” ug “qodesh” nga silang duha gihubad nga “sanctuary.”

Dili unta makita ang kamatuoran sa pulong nga “tamid” nga makita sa usa ka gatos ug upat ka higayon sa Biblia. Ang kamatuoran nga dili niya unta makita (nga mao usab ang kamatuoran nga iyang nakita) mao kini: sa usa ka gatos ug upat ka higayon nga ang Hebreohanong pulong nga “tamid” gigamit sa Biblia, sa basahon lamang ni Daniel gigamit ang Hebreohanong pulong nga “tamid” ingon nga usa ka ngalan. Ang “Tamid” mao ang Hebreohanong pulong nga nagkahulogan og “padayon,” ug gihubad nga “ang inadlaw” diha sa basahon ni Daniel.

Sa basahon lamang ni Daniel gigamit ang pulong ingon nga usa ka ngalan, ug sa laing kasiyaman ug siyam ka higayon gigamit kini ingon nga usa ka pang-abay. Tungod niini, sa dihang giatubang ang mga maghuhubad sa King James Bible sa kamatuoran nga si Daniel migamit sa pulong sa lima ka higayon ingon nga usa ka ngalan, samtang ang tanang uban pang mga magsusulat sa Biblia migamit niini sa kasiyaman ug siyam ka higayon ingon nga usa ka pang-abay, napugos sila sa kabug-aton sa mga ebidensiya sa pagtul-id sa paggamit ni Daniel sa pulong ingon nga usa ka ngalan. Aron matul-id si Daniel, ilang gidugang ang pulong nga “sacrifice” ngadto sa Pulong, ug sa ingon gihimo nila ang usa ka ngalan nga pang-abay. Ug unya, aron matul-id ang mga maghuhubad, si Ellen White giagda nga isulat nga siya, “nakakita may kalabutan sa ‘Daily,’ nga ang pulong nga ‘sacrifice’ gisangkap pinaagi sa kaalam sa tawo, ug dili iya sa teksto; ug nga gihatag sa Ginoo ang husto nga pagtan-aw niini ngadto kanila nga naghatag sa pagtuaw sa takna sa paghukom.”

Si Miller, sumala sa iyang kaugalingong pagpamatuod, nangita sa pagsabot sa “ang inadlaw-adlaw,” nga sa kataposan iyang nasabtan diha sa 2 Tesalonica. Apan usab, sumala sa iyang kaugalingong pagpamatuod, sa dihang nangita siya sa pagsabot sa usa ka pulong, iyang

tagdon ang matag dapit diin gigamit ang maong pulong, ug ang pulong gigamit sa siyamnapu ug siyam pa ka ubang higayon sa Biblia. Apan ang iyang pagpamatuod mahitungod sa “ang inadlaw-adlaw” mao nga wala niya kini hikaplagi bisan asa gawas sa basahon ni Daniel, sa dihang iyang giingon, “Mipadayon ako sa pagbasa, ug wala akoy makaplagang laing kahimtang diin kini [ang inadlaw-adlaw] hikaplagi, gawas sa Daniel.” Si Miller gidala ngadto sa mga mutya dili lamang pinaagi sa iyang pamaagi sa pagtuon, kondili usab pinaagi sa langitnong pagpadayag nga gihatag kaniya pinaagi sa ministryo sa mga manulonda.

Mao kini ang hinungdan nganong husto ang iyang pagsabot sa “ang adlaw-adlaw,” apan limitado. Wala niya mailhi nga sa lima ka higayon nga gihisgotan ang “ang adlaw-adlaw” diha sa basahon ni Daniel, ang usa sa tulo ka higayon nga ang “ang adlaw-adlaw” “gikuha,” nagrepresentar ug lahi nga kahulogan kay sa ubang duha ka higayon. Sa usa ka higayon, ang “ang adlaw-adlaw” gigamit uban sa Hebreohanong pulong nga “rum” ug sa laing duha ka higayon gigamit kini uban sa Hebreohanong pulong nga “sur”. Ang duha ka mga pulong gihubad nga gikuha, apan ang “rum” sa Daniel kapitulo walo, bersikulo onse nagkahulogan ug “pagbayaw ug pagpasantop”, ug sa kapitulo onse, bersikulo traynta’y-uno, ug kapitulo dose, bersikulo onse, ang pulong nga “sur” nagkahulogan ug “pagwagtang”.

Ang mga teologo nga nagakaon ug nagainom sa pagkaon sa Babilonya nangatarungan nga bisan kuhaon mo ang usa ka butang o ituboy mo ang usa ka butang, silang duha nagrepresentar sa usa ka matang sa pagtangtang, busa ang duha ka pulong kinahanglan sabton nga may samang kahulogan. Nangatarungan sila nga ang tulo ka higayon nga “ang adlaw-adlaw” “gikuha” kanunay nagkahulogan ug pagtangtang, ug sa pagbuhat niana, ilang gipaila nga si Daniel walay pag-amping sa iyang pagpili sa mga pulong. Dili nila kana isulti sa dayag, apan pinaagi sa pagpasabot nagatudlo sila nga si Daniel unta migamit sa pulong nga “sur” sa tanan nga tulo ka paglitaw, kay sumala sa mga teologo, ang iyang gipasabot kuno mao ra ang samang butang sa matag higayon nga “ang adlaw-adlaw” “gikuha.”

Mao ra usab gihapon nila ang sama nga butang sa mga pulong nga “miqdash” ug “qodesh” nga silang duha gihubad nga “santuwaryo,” sa mga bersikulo onse hangtod katorse sa kapitulo otso. Sa matag paghisgot sa “santuwaryo” diha sa maong upat ka bersikulo, ilang gipamugos nga silang tanan nagrepresentar sa santuwaryo sa Dios. Pinaagi na usab sa implikasyon, si Daniel unta yano lamang nga migamit sa “qodesh” sa tanang tulo ka paghisgot, ug wala unta migamit sa “miqdash” sa bersikulo onse. Si Miller wala unta makaila sa kalainan tali niadtong mga pulonga, apan ang modernong mga teologo nakaila, ug sa dihang ila kining maila, ilang gipamugos nga walay kalainan nga angay ilhon. Apan si Miller, nga wala makaila sa mga kalainan tali sa maong mga pulong, miabot sa pagsabot nga sukwahi sa pagsabot sa modernong mga teologo.

Ang kamatuoran mao nga si Daniel usa ka hilabihan ka matinagdanong magsusulat, nga nasayod sa pinulongang Hebreo ug giisip nga napulo ka pilo nga mas maalamon kay sa tanang uban pang mga manggialamon sa Babilonia, nga sa ilang kaugalingong katilingban mga maalamon usab gayod nga mga tawo. Kon adunay usa nga nasayod sa husto nga paggamit sa pinulongang Hebreo, ug sa paagi nga kini angay ipahayag sa tukmang pagkahulagway nianang piho nga kasaysayan, kana mao si Daniel. Kon si Daniel migamit ug lainlaing mga pulong, tungod kana kay gituyo kini

aron magpahayag ug lainlaing mga kahulogan, nga iyang tinuyoan gayod nga ipakita. Sa dihang maila ang lahi nga paggamit ni Daniel sa mga pulong nga gihubad nga “santuwaryo” o nga “kuhaon,” kini nagpalig-on sa pagsabot ni Miller sa “ang adlaw-adlaw,” nga giila ni Miller diha mismo sa maong tudling diin gipaila ni Pablo nga kadtong nagdumot sa kamatuoran gitagana sa pagdawat sa makusog nga paglimbong.

Kadtong nagdumot sa kamatuoran ug mituo sa bakak nga nagapatungha ug kusog nga paglimbong, girepresentar usab ingon nga mga palahubog sa Ephraim, nga girepresentar sa duha ka hut-ong. Ang usa ka hut-ong mao ang kinaadman nga pagpangulo ug ang laing hut-ong mao ang walay kinaadman nga mga lumalabay nga motuo lamang sa unsay itudlo kanila sa mga may kinaadman. Sila mao ang mga nanago ilalom sa mga bakak, ug nga naghimo ug pakigsaad uban sa kamatayon. Sila mao kadtong kansang kalag ginabayaw sa Habakkuk dos, ug sila mao ang mga buangbuang nga ulay sa Mateo baynte-singko. Sila mao kadtong misalikway sa mga sukaranang kamatuoran sa damgo ni Miller, nga nagasidlak nga napulo ka pilo nga mas hayag sa katapusan (nagrepresentar sa ikanapulo ug katapusang pagsulay alang sa modernong Israel), sumala sa gipaila pinaagi sa ikanapulo ug katapusang pagsulay alang sa karaang Israel.

Padayonon nato kining pagtuon sa sunod nga artikulo.

Ug ang Ginoo miingon kang Moises, Hangtod anus-a ba kining katawohan magahagit kanako? ug hangtod anus-a ba sila dili motuo kanako, bisan pa sa tanang mga ilhanan nga akong gipakita sa ilang taliwala? Akong hampakon sila pinaagi sa kamatay, ug papahawason ko sila sa ilang panulondon, ug himuon ko ikaw nga usa ka nasod nga labi pang daku ug labi pang gamhanan kay kanila. Ug si Moises miingon sa Ginoo, Unya ang mga Egiptohanon makadungog niini, (kay imong gipagula kining katawohan gikan sa ilang taliwala pinaagi sa imong gahum) Ug ilang isugilon kini sa mga pumoluyo niining yutaa: kay sila nakadungog nga ikaw, Ginoo, anaa sa taliwala niining katawohan, nga ikaw, Ginoo, makita nawong ug nawong, ug nga ang imong panganod nagatindog ibabaw kanila, ug nga ikaw nagauna kanila, sa maadlaw pinaagi sa usa ka haligi nga panganod, ug pinaagi sa usa ka haligi nga kalayo sa gabii. Karon kon imong pamatyon kining tibook katawohan ingon sa usa ka tawo, nan ang mga nasod nga nakadungog sa imong kabantog mosulti, nga magaingon, Tungod kay ang Ginoo wala makabaton sa gahum sa pagdala niining katawohan ngadto sa yuta nga iyang gipanumpaan kanila, busa iyang gipamatay sila didto sa kamingawan. Ug karon, nagapakilooy ako kanimo, padak-a ang gahum sa akong Ginoo, sumala sa imong gipamulong, nga nagaingon, Ang Ginoo mahinay sa kasuko, ug daku sa kalooy, nga nagapasaylo sa kasal-anan ug paglapas, ug sa walay bisan unsang paagi dili magawalay sala ang sad-an, nga nagadu-aw sa kasal-anan sa mga amahan ibabaw sa mga anak ngadto sa ikatolo ug ikaupat nga kaliwatan. Pasayloa, nagapakilooy ako kanimo, ang kasal-anan niining katawohan sumala sa pagkadaku sa imong kalooy, ug maingon nga imong gipasaylo kining katawohan sukad sa Egipto hangtod karon. Ug ang Ginoo miingon, Akong gipasaylo sumala sa imong pulong: Apan sa pagkatinuod nga ako buhi, ang tibook nga yuta mapuno sa himaya sa Ginoo. Tungod kay kadtong tanang mga tawo nga nakakita sa akong himaya, ug sa akong mga milagro, nga akong gibuhat didto sa Egipto ug sa kamingawan, ug nakasulay kanako karon niining napulo ka higayon, ug wala mamati sa akong tingog; Sa pagkatinuod dili nila makita ang yuta nga akong

gipanumpaan sa ilang mga amahan, ni may bisan usa kanila nga nagahagit kanako nga makakita niini: Apan ang akong alagad nga si Caleb, tungod kay siya may laing espiritu uban kaniya, ug nagsunod kanako sa hingpit, siya pagadad-on ko ngadto sa yuta diin siya misulod; ug ang iyang kaliwat makapanag-iya niini. Numeros 14:11–24.